

CE-merkittyjen kaikkien puu- lämmitteisten kiukaiden suoja- etäisyyksien pienentäminen suojaseinän avulla

Euroopan unionin rakennustuoteasetus 305/2011 (*CPR, construction product regulation*) tuli voimaan 1.7.2013 ja sen tarkoituksena on varmistaa yhtenäisten sekä luotettavien tietojen tarjoaminen rakennustuotteista Euroopan unionissa. Rakennustuoteasetuksen voimaantulon jälkeen CE-merkintä on pakollinen rakennustuotteille, joille on olemassa harmonisoitu tuotestandardi (*hEN*). Harmonisoidulla tuotestandardilla tarkoitetaan eurooppalaisen standardisointijärjestön (*CEN*) laatimaa standardia, joka koskee tiettyä tuoteryhmää, kuten esimerkiksi puulämmitteisiä kiukaita. Tuoteryhmäkohtaisessa standardissa määritetään tuotteesta

selvitettävät ominaisuudet, laadunvalvontaan kohdistuvat vaatimukset sekä CE-merkinnässä ilmoitettavat tiedot.

Rakennustuotteen CE-merkintä pohjautuu tuotekohtaiseen harmonisoituun tuotestandardiin. CE-merkinnällä valmistaja osoittaa, että rakennustuote on testattu tuoteryhmän harmonisoidun tuotestandardin mukaisella testimenettelmällä ja että se on suoritustasoilmoituksen (*DoP*) mukainen. CE-merkintä ei ole laatumerkki eikä se suoraan takaa sen käytettävyyttä asennuskohteessa. Tuotteen soveltuvuus kohteeseen arvioidaan käytön, olosuhteiden ja rakentamismääräysten perusteella. Suoritustasoilmoitus

CE-merkityn kiukaan suoritustasoilmoituksessa ilmoitetuista suojaetäisyyksistä voidaan poiketa vain kiuastyypin kanssa testatulla suojalla. Kiuasvalmistajilla on olemassa omiin tuotteisiinsa sopivia, testattuja suojaseiniä kiukaan ympärille joko yhdelle sivulle, tai kokonaan sen ympärille. Suojaseinien ominaisuudet testataan harmonisoidun tuotestandardin mukaisesti tulisijakohtaisesti. Kuvassa Harvian kiuas sekä valmistajan oma testattu suojaseinä kiukaalle.

(DoP, Declaration of Performance) on laadittava jokaiselle harmonisoidun tuotestandardin soveltamisalaan kuuluvalla tuotteella.

Suoritusasoilmoituksessa ilmoitetaan tuotteen perusominaisuuksien arvot ja luokat sovellettavaan tuotestandardin pohjautuen. Suoritusasoilmoitus tulee toimittaa tuotteen käyttäjälle joko tuotteen mukana tai sähköisenä asiakirjana. Suoritusasoilmoitus tulisi aina huomioida tuotteen valinnan yhteydessä, jotta tuote sopii valittuun käyttökohteeseen. CE-merkittyjen tulisijojen, erityisesti puulämmitteisten kiukaiden kohdalla, on ilmennyt epäselvyyttä kiukaan suoritusasoilmoituksen mukaisen suojaetäisyyden pienentämisessä suojaseinän, ns. kevyen suojauksen, avulla. Yleisesti kevyt suojaukseen on käytetty kivilevyä. Puulämmitteillä kiukailla tarkoitetaan kiukaita, joissa kiuaskivet eivät ole suorassa kontaktissa tulen tai savukaasujen kanssa, tuli ja savukaasu lämmittävät kiuaskiviä epäsuorasti ja polttoaineenlisäyksiä voi olla useita lämmityksen aikana. Puulämmitteillä kiukailla on oma harmonisoitu tuotestandardi (SFS-EN 15281). Kevyt suojaus -termi on määriteltä tarkemmin Rakennusmääräyskokoelma E8:ssa vuodelta 1985, joka koskee paikalla muurattuja tulisijoja, mutta jonka sisältö ei ole sovellettavissa nykyaikaisiin tehdasvalmisteisiin ja CE-merkittyihin tulisijoihin ilman, että niiden vaikutusta olisi testattu CE-merkintätestauksessa kuvatulla tavalla.

Suojaseinille ei ole olemassa omaa harmonisointia tuotestandardia, vaan suojaseinien ominaisuudet tulee testata tulisijan harmonisoidun tuotestandardin mukaisesti tulisijakohtaisesti. Eri kiuasvalmistajilla on olemassa omiin tuotteisiinsa sopivia, testattuja suojaseiniä kiukaan ympärille, joko yhdelle sivulle tai kokonaan sen ympäri. Tämänkaltaiset valmiit suojaseinät voivat olla tarpeellisia kiukailla ahtaissa saunatiloissa, joissa kiukaan suoritusasoilmoituksen mukainen suojaetäisyys ei mahdollista sen sijoittelua suunniteltuun tilaan. Suojaseinien kohdalla tulee kuitenkin huomioida, ettei niitä voida käyttää riistiin eri valmistajien, tai edes saman valmistajan, eri tuotteiden kanssa ilman testausta. Kiukaan yläpuolelle saunatilan kattoon asennettavan suojalevyn kohdalla pätee samaa periaate: CE-merkityn kiukaan suoritusasoilmoituksessa (DoP) määritetään paloturvallinen suojaetäisyys

myös ylöspäin. Suojalevyn avulla tätä etäisyyttä ei ilman erillisiä harmonisoidussa tuotestandardissa määritettyjä testauksia voi muuttaa.

Kotitalouksista löytyy vielä saunan kiukaita, jotka ovat Euroopan unionin rakennustuoteasetusta edeltävältä ajalta. Ennen raken-

Kuvassa CE-merkityn kiukaan suojaetäisyyttä palava-aineisiin materiaaleihin on pienennetty virheellisesti tavoilla, joita ei ole kuvattu kiukaan asennusohjeissa eikä testattu harmonisoidun tuotestandardin edellyttämällä tavalla. Kuva FISE-virhepankista.

nustuoteasetusta valmistetuilla kiukailla ei ole CE-merkintää. Näiden kiukaiden asennuksissa on aikoinaan tulkittu aikaisemmin mainittua Rakennusmääräyskokoelma E8:aa vuodelta 1985 ja suojaetäisyyksiä palava-aineisiin materiaaleihin on saatettu pienentää käyttämällä kevyt suojausta. Kun vanhan kiukaan käyttöikä lähenee loppuaan, on tämä otettava huomioon uutta, CE-merkittyä kiuasta asennettaessa. CE-merkityn kiukaan suojaetäisyys palava-aineisiin materiaaleihin on merkitty tuotteen suoritus-tasoilmoitukseen ja sitä voidaan pienentää vain kiukaan kanssa testatulla suojaseinällä.

Kiukaan vaihdon yhteydessä tulee siis ennalta ottaa huomioon, että uuden kiukaan ominaisuudet mahdollistavat paloturvallisen asennuksen: kiukaan suoritus-tasoilmoituksen mukaiset suojaetäisyysvaatimukset täyttyvät ilman erillistä suojaseinää tai kiuastyypille on olemassa testattu suojaseinäratkaisu, jonka avulla suojaetäisyysvaatimukset täyttyvät. Mikäli kumpikaan näistä ehdoista ei täyty, tulee suunniteltua kiuastyyppejä vaihtaa. Saunatilassa olemassa olevaa vanhaa suojaseinää voidaan hyödyntää vain, kun se on testattu kiukaan kanssa ja asennus on kokonaisuudessa tehty kiukaan asennusohjeen mukaisesti. Vanhan kiukaan suojaseinää ei tarvitse välttämättä poistaa, vaikka sitä ei voisi hyödyntää uuden kiukaan suojaetäisyyksien pienentämisessä: *"Vaihdettaessa vanhaa kiuasta CE-merkittyyn kiukaaseen on hyvä huomioida, että olemassa olevaa suojaseinää, jota ei ole testattu uuden kiukaan kanssa, ei tarvitse poistaa, mikäli uuden kiukaan suojaetäisyysvaatimukset täyttyvät ilman vanhan suojaseinän huomioimista. Oikein asennettuna vanha suojaseinä estää kiukaan lämpösäteilyä ja parantaa näin ollen paloturvallisuutta kohteessa"*, huomauttaa Industria Oy:n Jari Valtonen.

Lisäksi on hyvä huomioida vanhaa kiuasta vaihdettaessa CE-merkittyyn kiukaaseen, että olemassa olevaa suojaseinää, jota ei ole testattu uuden kiukaan kanssa, ei tarvitse poistaa, mikäli uuden kiukaan suojaetäisyysvaatimukset täyttyvät ilman vanhan suojaseinän huomioimista. Oikein asennettu vanha suojaseinä estää kiukaan lämpösäteilyä ja parantaa näin ollen paloturvallisuutta kohteessa.

Vanhan kiukaan käyttöiän lähestyessä loppua ja uuden kiukaan hankkimista suunniteltaessa kannattaa olla yhteydessä rakennusalan ammattilaisiin: "Rakennustuotteita ja rakentamista koskevat säädökset ja vaatimukset sekä niiden yhteensovittaminen vaatii huolellista valmistelua. Näin ollen rakennus- tai uuden tulisijatuotteen asennushankkeeseen ryhtyvän on syytä ottaa ammattilaiset mukaan heti suunnitteluvaiheesta lähtien. Suojaetäisyyksien lisäksi on tärkeä huomioida myös korvausilmajärjestelyt, jotta uusi tuote toimii parhaalla mahdollisella tavalla", painottaa Tulisija- ja savupiippuyhdistyksen toiminnanjohtaja Hannu Murtokare.

RIL ry järjestää syksyllä 2024 ja keväällä 2025 *"Tulisijalämmityksen paloturvallisuus suunnittelusta käyttöön"* -roadshow:n, jossa käsitellään myös tähän aihepiiriin liittyviä teemoja. Roadshow:n tulevia paikkakuntia syksyllä 2024 on Espoo, Tampere, Kuopio sekä Jyväskylä. Roadshow jatkuu keväällä 2025 Turussa, Seinäjoella, Oulussa ja Porissa. Lisää tietoa aiheesta saat Nuohousalan Keskusliitto ry:n sivuilta ja Tulisija- ja savupiippuyhdistys TSY ry:n sivuilta. Tulisijalämmityksen paloturvallisuuteen liittyvisä asioissa kannattaa tutustua ilmaiseen Tulisijan valinta- ja käyttöoppaaseen, jonka voit ladata oheisen linkin kautta.

Lisätietoja:

Jari Valtonen
Toimitusjohtaja, Industria Oy
jari.valtonen@industria.fi
Puh. 050 574 5654

Hannu Murtokare
Toiminnanjohtaja,
Tulisija- ja Savupiippuyhdistys TSY ry
hannu.murtokare@tsy.fi
Puh. 050 555 4527